

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr. 17 (1462) 1985 m. gegužio 1 d.

Melbourne

XXX METAI

LIETUVIAI PASAULYJE

Padėkime persekiojamai Lietuvos Bažnyčiai

BRANGŪS BROLIAI IR SESĖS,

Katalikų Bažnyčios ateitis Lietuvoje priklausys dabartiniams Lietuvos vaikams. Metai po metų tampa vis sunkiau perduoti jaunimui Evangeliją ir religinį auklėjimą. Tai drįstantieji kunigai ir pasauliečiai yra atvirai terorizuojami. Kaip liudija Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos, tie puolimai ne mažėja, bet paskutiniiais metais padidėjo. Besistengiantiems šią pareigą atlikti tėvams yra didelių kliūčių: jų pačių religinis pažinimas yra ribotas, trūksta suaugusių religinio mokymo, trūksta religinės literatūros, nėra nei katekizmo.

Lietuvoje tikėjimas yra palaikomas ir perduodamas tik nepaisančių pavojaus didvyriškų individų. Tie mūsų broliai ir seserys yra labai reikalingi visokios pagalbos, maldos, pasaulio informacijos bei reakcijos.

Dabartiniame laisvame pasaulyje

VAJUS PERSEKIOJAMAI LIETUVOS BAŽNYČIAI

Australijos Lietuvių Katalikų Federacija Marijos garbei gegužės mėnesį skiria Lietuvos persekiojamai Bažnyčiai. Tai atžymėti iškilmingomis pamaldomis, minėjimais, aukų rinkimu. Ypatingai melskimes už persekiojamą ir kovojančią lietuvių tautą. Federacijos Igaliojiniams išsiųsti aukų lapai Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai, kurios pirmininkas yra J. E. vyskupas Vincentas Brizgys, vykdomasis direktorius kun. Kazimieras Pugevičius.

Aukoje \$ 5 ir daugiau bus skelbiami Tėviškės Aiduose. Aukas priima visi lietuviai kunigai, Federacijos Valdyba ir jos Igaliojiniai. Čekius rašyti lietuviškai: RELIGINĖ ŠALPA, kurie įnešami į Talką Melbourne ir vajui pasibaigus visos aukos bus persiųstos Religinei Šalpai į Ameriką.

ALK Federacijos Valdyba

— ELTOS įstaiga Vašingtone išsiuntinėjo visiems naujai išrinktiems JAV atstovams ir senatoriams ELTOS biuletinį anglų kalba ir laišką, kuriame aprašoma Lietuvos padėtis. Šiuo metu ELTA anglų kalba gauna Amerikos Kongrese visi 435 atstovai ir 100 senatorių. Ypatingomis progomis atstovai ir senatoriai dažnai naudojami ELTOS biuleteniuose pateikiama informacija apie įvykius okupuotoje Lietuvoje.

je Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa yra vienintelė, kuri visą savo veiklą skiria Lietuvos tikintiesiems.

Prie betarpės pagalbos Lietuvai Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa prisideda religinėmis programomis per Vatikano radiją, Lietuvių Informacijos Centro vardu teikia tiksliai ir nepasenusias informacijas apie Lietuvą per Amerikos

katalikų spaudą ir kitais keliais. Nors daug kuo padėjo ir anksčiau, tai 1984 metais formaliai perėmė iš Lietuvių Kunigų Vienybės LKB Kronikų leidimą ir platinimą, pradedant nr. 62.

Už visokį dalyvavimą šioje apštalios meilės veikloje nuoširdžiai dėkojame.

Nuoširdžiai jūsų Kristuje,

†Vyskupas Vincentas Brizgys

Juozas Mikštas

ŠVENČIAUSIAJAI DIEVO MERGELEI

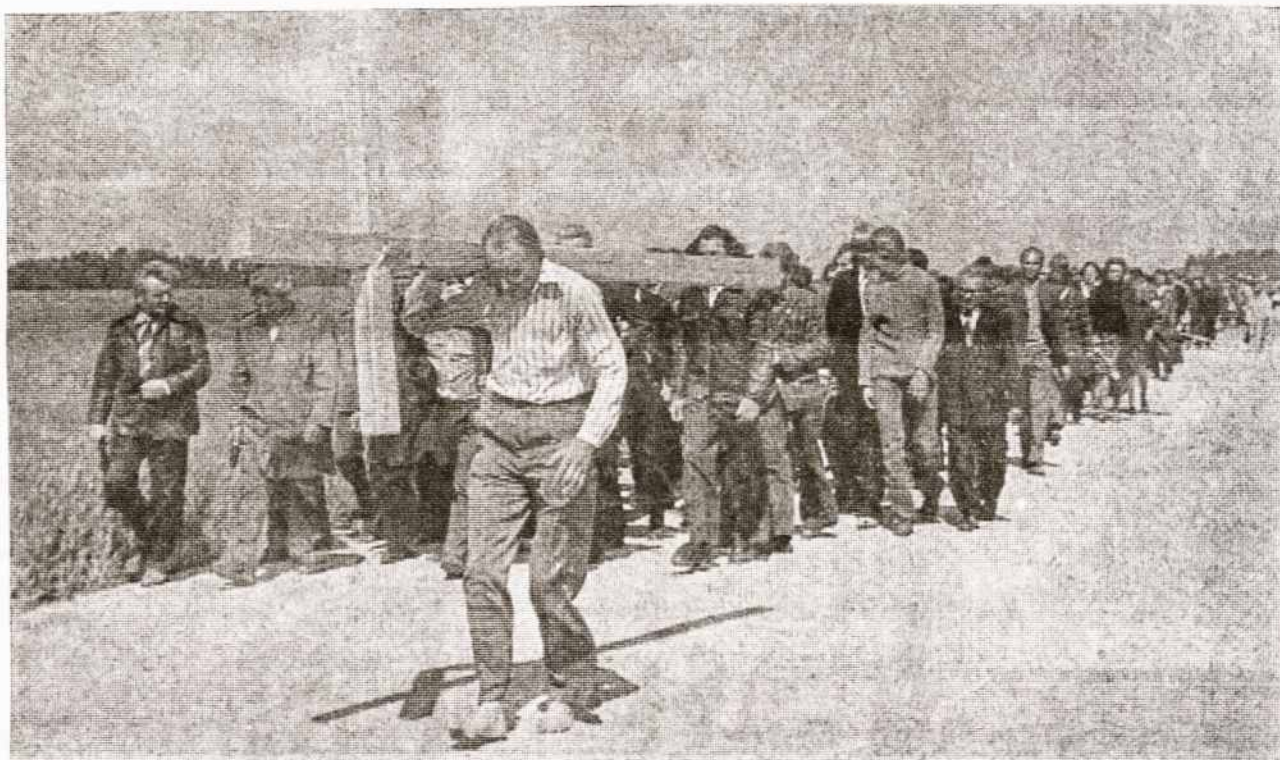
Tu matei Savo Sūnų, prie kryžiaus prikalta,
Kaip matai dabar Lietuvą kryžiaus kančioj;
Tebeteisiamą, baudžiamą žmogų nekaltą,
Persekiojamą krašto vergijoj skaudžioj.

Tu neleisk mirti Lietuvai kryžių Golgotoj,
Amžinai tegu būna gyva Lietuva.
Viltim džiugink ir guosk veidą jos ašarotą,
Kad greičiau ji atgimtų - laiminga, laisva.

Į Tave kyla maldos ir sielvartų raudos
Aušros Vartų garbėj, Siluvoj, Trakuose.
Ir išeivio lietuvių svajonė suskandus
Tavęs šaukiasi savo vilčių maldose:

Neatmesk jų, Švenčiausioji Dievo Mergele,
Gelbėk iš pražūties mūsų gimtąją šalį.

1985 m. gegužis išeivijoje

Eucharistijos Bičiulių atgailos eiseną į Kryžių kalną 1979 m. liepos 22 d. LKB Kronika Nr. 39 taip atpasakoja: "Vaizdas buvo sukrečiantis: didžiulės eisenos priekyje sulinkęs po kryžiaus našta, svyrnuodamas, Gulago pragare palikęs sveikatą, kunigas Algirdas Mocius neša kryžių, toliau vyrų, daugiausia jaunimo, nešamas koplytstulpis, o už jų šimtai bedieviškas mokyklas lankančio jaunimo gieda šventas giesmes. Milicija, saugumas ir kiti valdžios pareigūnai bandė sukliudyti eiseną, tačiau sulaukyti ar išskirstyti minią jiems nepasisekė".

— Iš Lietuvos Vatikaną pasiekė žinia apie kunigų šventimus Kauno bazilikoje. Balandžio 13 d. Kauno Kunigų Seminarijos 14 auklėtinių gavo diakono šventimus, o Atvelykio sekmadienį 19 diakonų buvo iššventinti į kunigus. Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos apaštalinis administratorius arkivyskupas Liudas Povilonis ir jo pagalbininkas naujasis vyskupas Juozas Preikšas balandžio pabaigoje yra laukiami Romoje. Abu lietuviai vyskupai Romą turėjo pasiekti balandžio 24 dieną.

— Italijos žinių agentūra ANSA paskelbė savo korespondento Francesco Bigazzi straipsnį apie jo viešnagę Lietuvoje. Lankydamas Vilnių šių metų Velykų metu korespondentas visur matė tikinčiųjų perpildytas bažnyčias. Neradę vietos viduje, tikintieji sekė Mišias stovėdami šventoriuje, nors nebuvė garsia kalbų. Pateikė statistinių žinių apie bažnyčių, kunigų, klierikų skaičių Lietuvoje. Italas korespondentas atkreipia dėmesį apie sunkią Lietuvos Bažnyčios padėtį. Primena pagrindinio leidinio "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką", Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komitetą, kuris šiandieną jau priverstas veikti pogrindyje, kai skaudžiomis bausmėmis okupantai nubaudė kun. Alfonsą Svarinską ir kun. Sigitą Tamkevičių.

— New Yorke po sunkios operacijos kovo 31 d. mirė teisininkas ir diplomatas Petras Žilionis, 78 m. amžiaus. Buvo gimęs Suvalkių kaime. Baigęs Marijampolės gimnaziją, politinius mokslus studijavo Paryžiuje. Iki II pasaulinio karo ėjo įvairias pareigas užsienio reikalų ministerijoje ir užsienio kraštuose. Amerikoje įsijungė į lietuvių visuomeninę veiklą ir spaudos darbą. Liko žmona žymi lietuvių moterų veikėja Galia Žilionienė ir dukra Eglė, sesuo Julija Vaičiūnienė Amerikoje.

— Amerikoje Illinois Meno Taryba Čikagoje šių metų muzikinės kūrybos premiją paskyrė lietuviui kompozitoriui Dariui Lapinskui už jo sukurtą operą apie Šv. Kazimierą "Dux Magnus", kuri pripažino aukštą meninę kokybę Dariaus Lapinsko kūryboje.

Lietuvoje sustiprėjo kova prieš tikinčiuosius

Keičiasi Sovietijos vadai, bet režimas griežtinamas

"Paskutiniu metu Lietuvoje ypač sustiprėjo kova prieš tikinčiuosius. Valdžia pradėjo kovoti net su seneliais, invalidais ir ligoniais. KGB ieško senelio ligonio Vlado Lapienio, suėmė visišką ligonį kun. Joną Matulionį. Dar keisčiau - šventieji ir tie užsitraukė valdžios nemalonę". Šiais žodžiais pradeda mas neseniai mus pasiekęs naujas Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 65, datuotas 1985. I. 6.

Tai labai realus ir visiškai tikras liudijimas, griauņas spėliojimus tų "optimistų", kurie manė, kad Sovietijoje, keičiantis valdžios viršūnėms, pasikeis ir politika šio tokio laisvėjimo linkme. Deja, "pra našai", buvo netikri: kaip jau dažnai su tokiais optimistiškais spėliojimais būna - įvyko priešingai.

Ta pati LKB Kronika nurodo eilę faktų, kurių kai kuriuos čia paminėsime. Taip švenčiant Šv. Kazimiero 500 metų jubiliejų, okupacinė valdžia lyg ir leido šią sukaktį minėti, bet iš kitos pusės viską darė, kad tie minėjimai būtų menkesni, trukdė tikintiesiems šią šventę prideramai atšvęsti. Buvo leista išleisti Šv. Kazimiero jubiliejinį medalį. Jis, tiesa, dailus, skulptoriaus A. Žukausko darbo. Turime jį po ranka. Skersmuo 53 mm, taigi kiek didesnis už išeivijoje išleistą (45 mm). "Bet kiek buvo to medalo išleista ir kas jį gavo?" - klausia Kronika ir čia pat atsako: "Net aktyvieji bažnyčios lankytojai turėjo pasitenkinti tik jį matydami". Buvo išleistas sulankstomas Šv. Kazimiero kalendorėlis ir "Lietuvos katalikų 1984 m. žinynas". Bet jų buvo leista atspausdinti tiek mažai, kad "masė tikinčiųjų jų net nematė, o propagandai pasidarbovo puikiai - žiūrėkite, kokia religijos laisvė - valdžia Katalikų kalendorius leidžia!"

Dar grįžkime kiek prie šv. Kazimiero jubiliejinio medalių. Gražiausi jų buvo išleisti ne Lietuvoje ir ne lietuviškoje išeivijoje, o Lenkijoje, kur šv. Kazimiero kultas labai gyvas. Štai Varšuvoje buvo, pagal labai gerą mums nežinomo skulptoriaus projektą, dailiai atmuštas Šv. Kazimiero medalis, gero metalo, didelis - skersmuo 70 mm, 4 uncijų svorio. Vienoje pusėje Šventojo atvaizdas, o kitoje, greta Lenkijos erelio, dailiai atmuštas ir Lietuvos Vytis. Bet dar didesnis medalis buvo išleistas 1984. X. 14 Balstogėje, kur dabar yra lenkiškosios Vilniaus arkivyskupijos dalies centras ir kur minė-

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis

Čikagoje

tą dieną buvo labai iškilingai minimos šv. Kazimiero iškilmės. Šis bronzinis medalis sveria net 11 uncijų ir yra 100 mm skersmens. Beje, visi minėti originalai yra šio str. autoriaus rinkiniuose, o jų atvaizdai bus atspausdinti "Lietuvos bažnyčių" knygų V-jame, Vilniaus arkivyskupijai skirtame tome.

Koki kiti varžymai? LKB Kronika atspausdintose korespondencijose iš įvairių vietovių, paskelbia daugybę: Suiminėjami, nuteisiami, ištremiami dvasininkai, neleidžiama procesijos būdu lankyti kapinės, nakties metu užpuodinėjamos ir apiplėšiamos bažnyčios, išniekinamas Švč. Sakramentas, nepaprastai dideliais tiražais skleidžiama ateistinė literatūra, tuo tarpu tikintiesiems neleidžiama spausdinti religinio turinio knygos ir jau nuo 1940 metų niekada nebuvo leistas religinis laikraštis.

Klebonijose ir tikinčiųjų butuose dažnai daromas kratos, kunigai ir tikintieji tardomi, suiminėjami, baudžiami pinigineis ir kalėjimo bausmėmis, trėmimais. Atspausdintas be galo skaudus Dylėškių parapijos tikinčiųjų prašymas leisti jiems atkurti 1953. XII. 4 sovietinio partorgo Poltoracko sudegintą jų bažnytelę. Prašyme, be ko kita, rašoma: "Ką padarė vietiniai valdžios atstovai? Išvarė iš maldos namų, sudeginę mūsų bažnyčią atėmė nupirktą medžiagą bažnytelei statyti, uždraudė ir privačiuose namuose melstis, net iš kapinių gailioja. Niekas mūsų teisių negina, esam atiduoti kitų sauvalei. Ar tarybinė konstitucija mums jau negalioja? Ji garantuoja sąžinės laisvę, o mes patiriame tik žiaurią nelaisvę. Ar yra pasaulyje kitas toks kraštas, kur taip būtų elgiamasi su tikinčiais? Kur tikintieji žiemos šaltyje kapinėse klauso šv. Mišių ir klūpo sniege? Tai primena pirmųjų krikščionių katakombas, kada eiti į Mišias reiškė eiti į mirtį."

Graudus ir Žaliosios tikinčiųjų skundas, po kuriuo padėti 237 tos parapijos katalikų parašai. Kaip žinia, 1963 m. okupacinės valdžios pareigūnai šios bažnytelės pastatą

iš katalikų atėmė ir pavertė malūno miltų sandėliu. (Platesnis įvykio aprašymas yra "Lietuvos bažnyčių" knygų Vilkaviškio vyskupijos, II tome, 351-354 ps.). Skundas pradeda šiais žodžiais: "Mes, Žaliosios katalikų parapijos tikintieji, neturėdami bažnyčios, meldžiamės kapinėse. Mūsų kantru mu stebisi net netikintieji". Tuo tarpu neremontuojamas bažnytelės pastatas nykstas: stogas kiau-ras, lubos supuvusios.

Bet persekiojami ne tik gyvieji tikintieji - ir mirusieji. Net prieš šimtus metų. Jei Šv. Kazimiero 500 m. jubiliejus minėti labai ribotomis sąlygomis buvo leistas, tai palaimintojo Mykolo Giedraičio 500 metų mirties sukakčiai paminėti valdžia nedavė leidimo. Sovietinis įgaliotinis religiniams reikalams Petras Anilionis uždraudė įdėti į 1985 m. katalikų kalendorių - žinyną rašinį apie šį šventą vyrą, kad kartais Bažnyčia nesugalvotų ruošti jo jubiliejaus minėjimus. Nežiūrint uždraudimo, kaip rašo LKBK, "Lietuvos katalikai su pakilimu ruošiasi švęsti pal. M. Giedraičio 500 m. mirties jubiliejų."

Čia proga prisiminti, kad nors mes ir stokojame šventųjų lietuvių, M. Giedraičio asmens nesame savo literatūroje reikiamai išryškinę. M. Giedraitis yra kilęs iš garbingos ir Lietuvai daug nusipelnusios kunigaikščių Giedraičių giminės. Jis buvo gimęs 1425 m. viename iš Giedraičių dvarų - gal Giedraičiuose, gal Videniškyje. Dar būdamas jaunuolis, silpnos sveikatos, buvo priimtas į Bistryčios religinių kanauninkų vienuolyną, vėliau buvo perkeltas į Krokuva, kur pasiekė didelio šventumo. Mirė 1485. V. 4 ir buvo palaidotas šv. Morkaus bažnyčioje, Krokuvoje. Tikintieji, meldamiesi prie jo kars to, patyrė nemaža stebuklą. M. Giedraitis buvo Bažnyčios paskelbtas Palaimintuoju. 1624 m. jo palai kai buvo perkelti į sarkofagą šv. Morkaus bažnyčios didžiojo altoriaus pusėje. Pakabintame paveiksle pavaizduoti kai kurie Palaimintojo užtarimu įvykę stebuklai. Lietuvoje palaimintojo kultą skleidė du broliai - vaivada Martynas Giedraitis (prieš 1621 m.) ir Žemaičių vyskupas Merkelis Giedraitis (apie 1536-1609 m.).

1985. V. 4 Krokuvoje ruošiamos didžiulės mūsų palaimintojo 500 m. jubiliejinės iškilmės. Jau dabar vyksta šiuo reikalu pasitarimai, simpoziumai. Apie M. Giedraitį esą parašyta apie 20 veikalų. Tačiau Lietuvoje jo jubiliejaus minėti neleidžiama. O kaip išeivijoje? Ką galvoja šiuo reikalu mūsų dvasininkai ir religinės organizacijos? Apie bet kurios pasirošimus neteko nė girdėti. Kyla pavojus, kad šį taurų mūsų kunigaikštį "padovanosime" lenkams.

Printed by "Tėviškės Aidai" 18 Henry St., Kensington Vic. 3031. Published by Mr. Vincas Žemaitis, the President of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 17 McMillan St. Clayton, Vic. 3169.

įvykiai

● **Sydnejus.** "The Catholic Weekly" balandžio 24 d. laidoje ištisą puslapį skyrė Vyskupui Pauliui Baltakiui OFM, jo pokalbiui su laikraščio korespondente Francis Wilden: "Tas nenuslopintas katalikų balsas kelia nerimo Rusijai" - šalia įdėta vėliausiai gautas anglų kalba vertimas "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" Nr. 64 viršelis ir mūsų vyskupo nuotrauka. Visas pokalbis skirtas iškelti Lietuvos persekiojamą ir lietuvių katalikų drąsą išpažinti tikėjimą, nežiūrint skaudžių baudų iš okupantų. Išvadoje - Lietuvos katalikai reikalingi moralinės pasaulio paramos!

● **Amsterdamas.** Olandijos policija suėmė 4 vyrus, kurie balandžio 17 d. mieste klijavo ant sienų plakatus, siūlydami \$ 4.000 premijos tam, kas nušaus Popiežių Joną Paulių II, kai jis gegužės 11-15 dienomis lankysis Olandijoje. Policija ištyrė, kad tie 4 vyrai priklausė prie dar nesusektos naujos teroristų grupės.

● **Melbournas.** Socialinės Tvarkos Instituto leidžiamas žurnalas "Social Survey" kovo laidoje studijine apžvalga per aštuonius puslapius paminėjo Lietuvos persekiojimus: "Religinis atgimimas tebesitęsia Lietuvoje", remiantis "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" anglų kalbos vertimu.

● **Vakarų** laikraščiai diplomatinį šaltinių informacijomis praneša: kovo 29 d. Afganistano sostinėje Kabule grupė pasigėrusių sovietų karių siautėjo mieste plėšikaudami, išžudė septyniolika žmonių. Siautėjančius sovietų karius bandė sulaikyti valdžios afganų kariai, bet ir jie liko nušauti. Vakarų laikraščiai praneša, kad pastaruoju metu sostinėje Kabule žymiai padažnėjo sovietų karių plėšikavimai.

● **Canberra.** Mokyklos įtaką jaunimui parodo du iškili Australijos politiniai veikėjai iš vienos šeimos: Mr. John Howard - jauniausias iš keturių brolių, baigęs Canterbury College, buvo Federalinis Išdininkas Mr. Fraser vyriausybėje, dabar yra Liberalų partijos lyderio padėjėjas. Jo brolis Dr. Bob Howard, baigęs Bewington College, šiomis dienomis nominuotas Darbo partijos NSW kariojo sparno prezidentu.

● **Australijos** tautinė šventė ANZAC DAY - kovo 25-tą jau 70-tą kartą paminėta nuo Australijos kontingento išlipimo 1915 m. Turkijoje, Europos pusėje esančiame Gallipoli pusiasalyje Anzac vietovėje, siekiant okupuoti Turkiją - tuometinę kaizerinės Vokietijos sąjungininkę, ir greičiau užbaigti karą, bet tas planas australams nepasisekė. Šiomet kovo 25-tos paraduose valstijų sostinėse dalyvavo apie 60.000 buvusių karių ir rekordinis skaičius žiūrovų. Gallipoly žuvo daug alijantų karių, ten palaidota 47.000 žuvusių, turkų ten žuvo 66.000. Gallipoli pusiasalis 80 km. ilgio, ligi 17 km pločio, yra Europos dalyje nuo Mažosios Azijos atskirtas Dardanelų sąsiauriu. Turkai tame pusiasalyje buvo gerai įsitvirtinę ir sąjungininkai praradę daug savo karių turėjo pasitraukti.

● **Vakarų Vokietijos** Krikščionių Demokratų atstovo Europos Parlamente iniciatyva, 30 šio Parlamento atstovų pasirašę pareiškimą, kad Europos Taryba surengtų posėdį nagrinėti Pabaltijo valstybėse teisių pažeidimus ir pabrėžiama, kad Lietuva, Latvija ir Estija II pasaulinio karo metu smurtu ir jėga buvo prijungtos prie Sovietų Sąjungos ir nuo pat jų įjungimo nuosekliai vykdomi pagrindinių žmogaus teisių pažeidimai, iškeliama pabaltiečių kova už laisvę.

T Ė V I Š K Ė S A I D A I

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius kun. Dr. P. Dauknys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 25. Kituose kraštuose \$ 30. Atskiras numeris 50 centų. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

ŠIRDIMI Į LIETUVĄ

Lietuvoje gražiausias metų laikas yra pavasario gegužės mėnuo, kai po žiemos atgimsta gamta, sužaliuoja pievos ir miškai, sužydi gėlės. Šis gražiausias metų laikas yra skirtas Dievo Motinos Marijos garbei. Marija yra didinga, nes Ji artimiausiai buvo susijungusi su Kristumi ir Ji mus veda arčiausiai prie Kristaus.

Australijos Lietuvių Katalikų Federacija gegužės mėnesį mus visus kviečia visa širdimi kuo nors pasitarnauti vergijos pančiais sukaustyta Tėvynei Lietuvai, ypač malda ir savo auka. Malda yra krikščionių galingiausias ginklas, nes žmogų sujungia su Dievu ir Kristus ragino visuomet melstis ir nepalauti, palygindamas su pagalbos prašančia našle ir nedoru teisėju. Jei tas teisėjas iš neapsikentimo išklauso našlės prašymo, tai ar galėtų gerasis Dievas neišklausti ištvermingos maldos. Taip ir savo auka remiame Religinę Šalpą, kad galėtų padėti Tėvyneje ir katorgoje nešantiems sunkią dalį.

Pareiga Tėvynei nėra tik skambanti retorinė frazė, bet konkretus pačio gyvenimo diktuojamas reikalavimas. Kai 18-tame amžiuje žuvo Lenkijos valstybė, lenkų patriotai iškėlė šūkį: valstybė žuvo, neleiskime žūti tautai! „Aušra“ iš to daro išvadą: visa tai, kas visą tautą ir kiekvieną mūsų brolių ir sesė stiprina, kas padeda likti doru, tvirtu ir savarankišku žmogumi, yra gera ir tinkama. Mums dabar labiau nei bet kada reikia tvirtų, šviesių ir mąstančių asmenybių. Ne ištižusių ir bailių miniažmogių. Įsivaizduokime tautą sudarytą iš šviesių asmenybių, ir mes galėsime drąsiai tvirtinti, kad ši tauta nesunaikinama, nenugalima.

Dabar mus pasiekusi „Aušra“ Nr. 43 žvelgia į svarbiausią Lietuvos pasipriešinimo poziciją. Nors okupantų atnešta ideologija galinaga banga užliejo visą tautą, bet ji čia nerado tos dvasinės tuštumos, į kurią be pasipriešinimo galėtų sutekėti ir susigerti. Priešingai, iš karto sutiko aiškų ir tvirtą pasipriešinimą - rado giliai išsiskynusią ir tvirtą ideologiją, pagrįstą amžinomis ir nekintamomis vertybėmis. Rado krikščionybę, katalikų tikėjimą, gerai susitvarkiusią ir tautos branginamą Bažnyčią! Į šį pylimą atsimušę ir gerokai subliuško visa purvino ateizmo banga. Bažnyčia dabartinėmis sąlygomis yra svarbiausia tautos savitumo, tautinės gyvybės, sąmoningumo gynėja.

„Aušra“ sako: prieš mus du keliai. Vienu ragina, verčia mus eiti rusiškasis pavergėjas, kitu - skatina žengti Lietuvos Katalikų Bažnyčia. Pirmuoju eidami tapsime be teisiais Rusų imperijos vergais ir prieisime tautinę mirtį. Antrasis kelias veda į dvasinio savarankiškumo, žmogiško orumo išlaikymą, į tautinį gyvastingumą ir prisikėlimą laisvam gyvenimui! — Tad vienas kitą pasiskatinkime padėti pavergtai Tėvynei. Kas eina su Dievu niekuomet nepraloš! PD

O NEVERK, MOTINĖLE

Gal nustebsite, kad šiandien pagerbiant motinas, aš noriu paliesti motinų ašaras arba kalbėti apie verkiančią motiną. Lai įvadu bus šis posmas Maironio - jau tapęs daina:

Oi neverk, motinėle, kad jaunas
sūnus

Eis ginti brangiosios Tėvynės,
Kad pavirtęs kaip ažuolas girių
puikus,
Lauks teismo dienos paskutinės.

Visi esam patyrę, kad karas baisus ir skaudus, bet ar pagalvojame, kiek motinoms jis neša skausmo ašarų? Karo frontai skaičiuoja savo nuostolius, apgaili žuvusius, ar apdovanoja kryžiais, bet kas gali suskaičiuoti ar surinkti motinų ašaras, kurias išlieja karan išleisdama, ar laukdama iš jo sugrįžtant, pyneje maldų ir ašarų. O kas apsakys tą skausmą, jei sulaukė tik sūnelio lavoną karste ir tą sudraskytą — vos beatpažįstamą! O gal net jokios žinios kur dingę, pražuvo jos mylimas sūnus? Atsimenu dar Bavarijoje iš Straubingo artėjant frontui pasitraukus į kaimą prie Dunojaus - sutikau senutę motiną bavare, kuri ant kelių pasidėjusi žemėlapi pirštu badė po Rusijos plotus - spėliodama kur galėjo būti jos žuvęs sūnus? Tai buvo 1945 m. pavasarį, bet to motinos liūdesio negaliu užmiršti nė po 40 metų!

Kas surinks tavo ašaras, mama!

Arba vėl kiek ašarų išliejo mūsų motinos bežvelgdamos į Vakarų? Vartelius praradimo, duobes išstovėjo - ašaros veidus išvaigojo.

O kas išsakys kančią partizanų motinų! Tas nemiegotas naktis — kai vėjas klebena už lango. O gal tai sūnelis ar dukra - gal iš miško atėjo sušalęs - išalkęs - gal ne vėjas dejavo, o jos sužeistas sūnus šaukė: „mama“.

O ar gali kas išsakyti skausmą motinų, turėjusių akmeniu pavirsti, kad neišduotų savo gailesčių

Rašo prelatas Petras Butkus, MBE

ar meile, stovėdama rinkoje prie išniekinto sūnaus lavono? Tai gal pats skaudžiausias paveikslas mūsų XX amžiaus „Pieta“, kuriame motina net ir sūnaus lavono negali paimti ant rankų ar kelių.

Močiute, širdele

Močiute, širdele, tai tau, tai tau —
Auginai dukrelę ne sau, ne sau.

Ši mūsų liaudies daina išsako dar vieną motinos likiminį skausmą. Tiesa, kad jis visuotinis: visų tautų ir visų amžių. Tas netekimas savo vaikų, kurie lyg tie paukšteliai skuba iš lizdo išskristi. Išskuba savuoju keliu, palikdami motulę ilgesio dienose.

Bet dar skaudesnės ašaros mūsų motinoms vėl tryksta - jei sūnus ar dukra kryžkelios nuklysta, kaip rašo poetas Graičiūnas eilėrašty Motinai:

Maištaujančios jaunystės

apžavėtas,

Ir aš išsiveržiau ieškot sau dalios.
Kaip daug tokių paklupdė vargas

kietas,

Ir nebeleido grįžti atgalios.

Bet motina - ji visada motina, o ypač tų paklydusių vaikų! O kiek šių dienų audroje tų verkiančių Monikų - kaip Augustino motina, kad jų sūnelį - dukrą išplėšė raudonasis tvanas ar šio ištvirtusio pasaulio purvinasis srautas? Kaip rašo poetas L. Vasaris „Į žemės ir dangaus Kūrėją“:

Tai mano motina prie kryžiaus

klūpo,

Už sūnų pasimelst atėjus.

Tegul tave Dievulis, sengalvėle,

guodžia,

Aš Jį kelionių vingiuos praradau...

Verkianti ir Marija

O kaip su mūsų Garbingąja Motina Marija, gražiausia gegužio Madona? Baltom ievom ir pavasario žiedais papuošta klegančio jauni-

mo - jaunatviško džiaugsmo giesmėm ir maldom apsupta! Poeto žo džiaus:

Čia Marija stebuklinga,

Mojais skęsta tarp žiedų.

Čia maldų sudėtos puokštės —

Kiek palengvina vargų!

O tačiau ir Lietuvos laukų pakelėse šalia Rūpintojėlio kryžiuje — stovėjo ir Motinos Marijos koplytėlės, bet daugiausia Motinos Sopulingosios - su septyniais kalavijais perversa širdim - kaip ją mėgo drožti išmaningi dievdirbiai. Marija Sopulinga - arčiausia artoji liū širdies - kaip ir jo dalis tiek amžių nelaiminga.

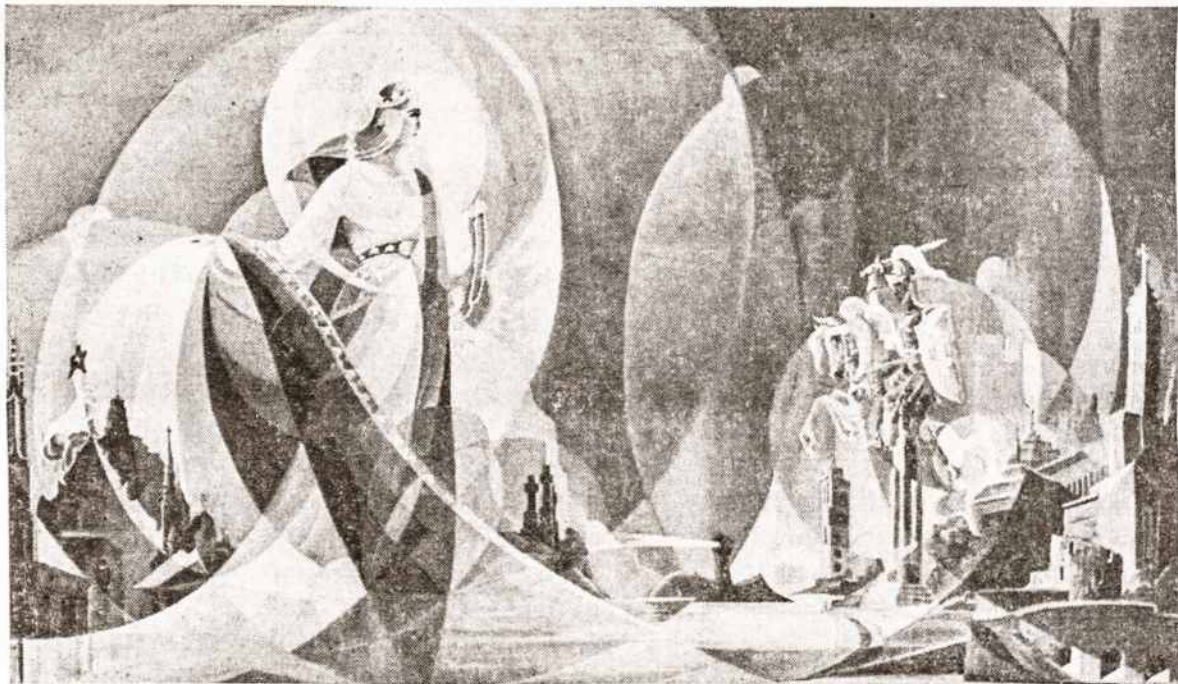
Tad ir nenuostabu, kad daugiau kaip prieš 300 metų - pirmą kart Europoj - Šiluvos pušyne ant akmens apsireiškė Marija - verkianti tarp piemenėlių - kur kitados buvo garbinamas Jos mylimiausias sūnus - dabar ariama ir sėjama.

Deja, ir šiandien Tėvyneje daug ariama - tarsi vagoj norint užverst vargus, daug sėjama, nes reikia papenėti ir priešus. O tą mylimiausio Sūnaus garbei altorių įmanyti dantimis sudraskyti, o Marijos Šiluvos šventovę už spygliuotų vielų uždaryti!

Daug ariama ir mūsų laisvės laukų dirvonuose ar bandoma naikinti melo piktžoles, bet ar uoliai sėjami tikrieji Didžiosios Vilties grūdai?

Ar tai Jos Mylimiausio Sūnaus garbei nuoširdžiai plūšėta, ar daug tikros atgailos ir meilės grūdų pasėta, ar daug uoliai subrandintų kilnumo ir dorybių vaisių? Ar ir šiandien Marija nėra vėl statoma ant akmens tarp piemenėlių, kad vėl apverktų mūsų dalį?

JAV Kongreso Atstovų Rūmai vienbalsiai priėmė rezoliuciją, kuria gegužės 7-toji yra skelbiama Helsinkio deklaracijos žmogaus teisių minėjimo diena. Rezoliucija sako, kad turi būti labiau rūpinamasi žmogaus teisių ir laisvių apsaugimu komunistų valdomuose kraštuose, ypač Rytų Europoje, reikalaujant, kad persekiojimai būtų tuojau nutraukti.

LIETUVA - MARIJOS ŽEMĖ

Dailininkas Jurgis Juodis

aliejus

Pagarsėjęs dailininkas J. Juodis yra nupiešęs daug puikių patriotinio turinio spalvotų paveikslų. Čia vaizduoja Dievo Motiną Mariją su žvaigždžių vainiku ir rožančium rankoje, žvaigždynų takais nusileidžiančią į Lietuvą. Kairėje šv. Onos bažnyčios bokštai, Vilniaus katedra, Gedimino pilis su aukštais staigiančiu Geležiniu vilku. Gilumoje Trijų Kryžių kalnas, už marių iškyla Klaipėdos švyturys, Karo muziejaus bokštas su Lietuvos Laisvės paminklu prie Vytauto Didžiojo Karo muziejaus, Tautos šventovė - Prisikėlimo bažnyčia, Kauno pilies griuvėsiai, o viršuje iš Lietuvos padangės išnyra narsus Vytis ant eiklaus žirgo.

Galų gale Maskva užbaigė dažnų laidotuvių paradus ir turi jauną energingą vadą. Tai proga ir laikas pradėti produktyvesnį darbą, kurio laukia visas pasaulis, o ypač pati Rusija.

Marksistinė Kinija turi savo neįnįjamą vadą Deng Xiaoping, kuris laiko tvirtai savo rankose didžiausią marksistinės sistemos milžiną. Kadangi artimos istorijos bėgis priklausys daugiau nuo įvykių raidos Sovietų Sąjungoje ir Kinijoje, bet ne nuo nieko pozityvaus nežadančių Maskvos - Vašingtono pasitarimų, yra verta palyginti kiniečių ir rusų dabartinių vadų sugebėjimus valdyti ir vesti užsienio politiką.

Vakaruose Gorbachev yra didelė naujiena: po eilės rusiškų mužikų, iš kurių vienas nusimovęs batą daužė suolą Jungtinių Tautų posėdyje, dabar Kremliaus soste Gorbachev su universitetiniu išsilavinimu ir europietiška apsirengęs. Jis net nepasigaili nusišypsoti. Toks kontrastas apsvaigino vakariečius. Jie galvoja, kad staigus Kremliaus vado išorinis pasikeitimas galėtų būti surištas su agresyvios rusų politikos reforma. Čia turėtumėm prisiminti, kad būti geru valstybės vadu neužtenka gero kostiumo ir kaklaraiščio, neužtenka nei spalvų skoningo suderinimo, bet reikia sugebėti valdyti. Tik iš konkrečių Gorbachev darbų galime spėti, kiek jis turi tokių retų gabumų, jei iš viso.

Čia negalima pamiršti, kad naujasis Kremliaus vadas negalės įgyvendinti savo planų, kol jis neįsitvirtins savo vietoje. Tas vėl priklausys nuo jo gabumų atsiekti paklusnumo likusių politbiuro narių. Bet čia kyla abejonė, ar Gorbachev iš viso turi numatę imtis priemonių, kurios yra būtinos dabartinės Sovietų Sąjungos padėties pagerinimui.

Ką jis yra padaręs iki šiol? Jis tęsia seną, geriau pasakius pasenusią, Kremliaus imperialistinę užsienio politiką: kursto revoliucijas visuose žemynuose, žudo žmones Afganistane ir mėgina tuščio-

GORBACHEV IR DENG

Rašo Dr. J. Kunca

mis derybomis sustabdyti Š. Amerikos priešraketinės apsaugos sistemos realizaciją. Jo pasiūlymas sustabdyti tolimesnį amerikonių raketų išdėstymą Europoje, yra mėginimas užtikrinti rusų militarinę persvarą tame žemyne ir kartu nuoduoti, kad Rusija daro nuolaidas susitarimo atsiėmimo labui.

Krašto viduje vietoj reikalingų reformų jis mėgina įvesti drausmę ir tuo padidinti gamybą ir pagerinti pašlijusią ekonomiką. Stalinas jau prieš daug metų išmėgino šį metodą vartodamas net terorą ir nieko neatsiekė, išskyrus 67 milijonus nekaltų aukų. Taigi nei viduje nei tarptautinėje politikoje Gorbachev neparodė nieko naujo, kuo galima būtų susižavėti ar iš ko galima būtų tikėtis krašto gyvenimo lygio pagerėjimo ar nuo imperia-

listinės politikos atsisakymo. Kinijos vadas Deng yra visiškai skirtingas. Savo veiksmais jis neleidžia niekam abejoti, kad jis turi išimtinus gabumus krašto valdymui ir užsienio politikos vedimui Kinijos naudai.

Jis yra labai pastabus. Užteko jam pamatyti Š. Ameriką 1979 m., kad tuojau suprastų kapitalistinių metodų pranašumą. Jis tuoj nusprendė juos panaudoti savo tautos gerbūvio pakėlimui: 800 milijonų žemdirbių gavo žemę, kad ją galėtų apdirbti savo nuožiūra. Kad ją tik nuomoja, nėra labai svarbu, nes nuomos laikas yra visi 30 metų. Vieną ketvirtadalį derliaus jie privalo parduoti valdžiai už nustatytą kainą, o likusią derliaus dalį turi teisę parduoti ten kur nori. Žemės ūkio produkcija per 3 metus pakilo 30%. Žmonių bėgimas į miestus sustojo dėl gyvenimo pagerėjimo kaime. 30% ūkininkų jau pasistatė modernius namus su virtuve, sanitariniais įrengimais ir net telefonu.

Po pasisekusios žemės ūkio reformos Deng pradėjo keisti atgyvenusius marksizmo metodus industrijoje. Fabrikai patys planuoja savo gamybą ir gali naudoti pelną dirbtuvių patobulinimui, jų pra-

plėtimui ar darbininkų algų pagerinimui. Kas geriau dirba, daugiau uždirba! Prekių kokybė pradėjo gerėti, kad jas fabrikai galėtų parduoti arba eksportuoti. Bendras lengvosios industrijos metinis augimas siekia pavydėtiną 11%.

Kiniečiai klausinėja žingeidžiai užsienio svečius apie Vakarų gyvenimą ir progresą be baimės, kaip Sovietų Sąjungoje, kad juos vėliau tardys slaptoji policija. Kinijos emigrantai Vakarų pasaulyje ne tik gali lankyti savo kraštą, bet dar ir prekiauti su tėvyne.

Santykiuose su svetimais kraštais Deng taip pat pasirodo yra geras diplomatas: istengia išlaikyti gerus santykius su Š. Amerika ir su pačia Sovietų Sąjunga. Jis nesukuba įvesti marksistinę sistemą Hong - Konge, bet vietoj to nori sumoderninti Kiniją ir pasivyti turtingą anglų koloniją. Nesukuba ir su Taiwano sala, iš kurios gali tik pasimokyti. Dabartinė diplomatinė lygsvara įgalina Kiniją koncentruotis į žmonių gerbūvio pagerinimą karinių išlaidų sąskaiton. Deng ruošiasi sumažinti visu milijonų savo didžiulę, bet blogai apginkluotą armiją, nes žino, kad Š. Amerika būtų priversta užstoti Kiniją, jei ją užpultų rusai.

Savo reformų įgyvendinimui Deng turi geležinę valią. Jis paleido į pensiją virš 80 generolų ir išmetė 2/3 provincijų maoistų pareigūnų, kad užtikrinti savo reformų tęsimą ateityje.

Dar prieš pabaigą šito šimtmečio Kinija tikisi būti antroji pasaulio galybė po Š. Amerikos. Tam, reikia pasakyti, galimybės yra realios.

Nežiūrint Gorbachev europietiškos elegancijos, Deng kaip valstybės vadas toli jį pralenkia. Tai neturėtų būti nežinoma Maskvai. Rusams laikas bėga jų nenaudai. Jiem laikas ne tik griebtis reformų, bet ir skubiai ieškotis draugų tarp buvusių priešų ir kankinių, nes greitai gali likti bejėgiai pašonėje moderniško Kinijos milžino, kuriam Sibiro platumos yra logiška ekspansijos kryptis.

Sydnejuje užbaigiant rekolekcijas iškilmingomis pamaldomis čia procesijos pabaigoje Prelatas P. Butkus - Sydnejaus lietuvių kape-lionas, J. E. Vyskupas Paulius Baltakis OFM. Fone - St. Joachim's bažnyčia. Per pamaldas buvo suteiktas 17 lietuvių vaikučiams Sv-tvirtinimo Sakramentas.

Popiežius Jonas Paulius II

Rašo J. Grigaitienė

JO DAILIOSIOS KŪRYBOS APŽVALGA

1933 m. Karolis Wojtyla įstojo į Jogailos universitetą Krokuvoje studijuoti lenkų kalbą ir literatūrą. Visa jauna širdimi buvo pamilęs poeziją ir teatrą.

Sunkūs karo bei asmeniniai pergyvenimai — (1941 m. staiga mirė jo tėvas ir tą pačią žiemą jis buvo sužalotas net du kartus: eis-mo nelaimėj ir akmenų skaldykloj) - jo nepalaužė. Bet jautri širdis ir gili dvasia nerimo: Karolis pakeitė literatūros studijas į teologijos ir po karo 1946 m. lapkričio 1 d. kardinolas A. Sapieha iššventino jį kunigu.

Draugai manė, jog kun. K. Wojtyla nebesiūdomas teatru, nustos kurti poetas, bet jis niekada neatsisakė savo jaunystės polinkių. Jo kūryba tęsėsi virš 30 metų - nuo universiteto dienų iki 1975 m.

Nors kun. K. Wojtyla neskyrė savo dailiosios literatūros kūrybai pirminę reikšmę — pirmoj vietoj jis kunigas, pasišventęs Dievo tarnybai ir žmonių gerovei, - poezija bei drama liko natūrali galimybė ne vien išreikšti savo asmeninius jausmus, bet ir tą gilų mąstymą, apimančią visą pasaulį. Kas yra žmogus? Kodėl jis yra šiame pasa-

lyje? Kokia jo paskirtis?

K. Wojtylos poetas daug kas pavadintų "religine poezija", dėl gilių religinės, moralinės minties bei skelbiamos misijos. Bet nei frazeologija, nei charakteriai nėra tik šventos, abstrakčios vizijos, dvasios. Tai gyvi asmenys - realūs žmonės, nors paimti iš Naujojo Testamento ar Biblijos.

Per charakterius, jų mintis kūrėjas - poetas išreiškia tas amžinas problemas, kurios vargina ir vertė susimąstyti ir Biblijos Jokūbą ar Jobą ir šių dienų modernų žmogų.

1950m. jaunas kunigas, vyres stipraus stuomens, mėlynomis akimis - užlipo apdulkėjusiais laiptais į katalikų žurnalo "Tygodnik Powszechny" leidėjo kambarį ir įteikė Jurgiui Turovič popieriaus lapų pluoštą. Paaiškinęs - jog čia yra jo sukurtos poemos - paprašė, jei jos atrodys vertingos, jas atspausdinti savo žurnale - Andriaus Jevien slapyvardė.

Leidėjas, paskubomis jas paskaitęs, nudžiugęs lingavo galvą. Žurnalas tuo metu ieškojo gilių intelektualinėmis, religinėmis temomis kūrinių, kurie paskatintų jaunąją ra-

šytojų kartą pakilti iš pokarinės dvasinės apatijos.

Jaunas kunigas buvo Karolis Wojtyla. Slapyvardė "Andrius Jevien" jis pasirinko iš trumpos pokarinės Jono Parandovskio novelės "Dangus liepsnose", kurioje atvaizduojamas praradusio tikėjimą, bet vėl į jį grįžusio vyro dvasiniai supainioti pergyvenimai.

Žinoma, nereikia dėl to daryti išvadą, jog jaunas kunigas K. Wojtyla pergyveno panašius jausmus.

Novelė buvo populiari, plačiai skaitoma, ypač jaunimo.

Kun. K. Wojtyla slapyvardė keisdavo: po daug poemų pasirašė "A. J.", o 1975 m. būdamas kardinolu pasirašinėjo "Andrius Stanislovas Gruda, lyg norėdamas kukliai pasislėpti, nes "Andrius Jevien" ir A. J." buvo jau plačiai žinomas.

1953 m. "Tygodnik Powszechny" buvo paimtas komunistų leidėjų žinion, bet subankrutavo ir 1956 m. vėl buvo grąžintas buvusiam leidėjui.

Sąlygos pradžioje buvo labai sunkios, bet kadangi skaitytojai tikėjosi jog kun. K. Wojtyla vėl spausdins jame savo kūrybą, žurnalas buvo tuoj išperkamas ir net, dėl po-

Lietuvių sąžinės kalinių sąrašas

“Aušros” žodžiais tariant, negalima palikti vienišų lietuvių, kurie bolševikinio saugumo šantažuojami, bauginami, terorizuojami, įkalinami. Jei jiems nepadėsime, neparodysime solidarumo, patarėsim paveržėjams, tai skatins juos dar didesnėm bandom. Šiuo tarpu bent parašykime jiems po atviruką oro paštu, lydėdami malda.

39. ANTANAS TERLECKAS, gimęs 1928. 2. 9. Už Tėvynės Lietuvos meilę 1958 m. okupantų išsiųstas į rytinį Sibirą Taškento koncentracijos lagerin 4 metams. Katorgoje nepalūžo, grįžęs į Lietuvą Vilniaus universitete baigė ekonomijos ir istorijos mokslus, drąsiai kėlė viešumon okupantų nusikaltimus lietuvių tautai. Budeliai jį teisė kartu su jaunu studentu Julium Sasnausku. Jis gavo 3 metus griežto režimo lagerio ir 5 metus tremties, kur jį nutrenkė į tolimiausiąją Magadano sritį sunkiems darbams prie Ochotsko jūros, už kurios yra Pacifiko vandenynas. Jo adresas: 686410 Magadanskaya obl. Omsukchansky rayon, pos. Industrialny, ul. Sportivnaya 5, kv. 17, USSR. Numatomas paleidimas 1987 m. Turi žmoną, dukterį Viliją, sūnus - Gintą ir Ramūną. Žmonos adresas: Elena Terleckienė, Nemėnčinės plentas 68, 232016 Vilnius, Lithuania, Europe.

40. JONAS VILUTIS, gimęs 1914 m., suareštuotas 1970 ir nuteistas 15 metų į griežto režimo lagerį už lietuvių tautinę veiklą. Bus paleistas šių metų gale. Jo adresas: 431200 Mordovskaya ASSR, Tengushevsky rayon, pos. Barashevo, uchr. Zh Kh - 385/3-5, USSR.

41. VOVERIS, suareštuotas 1982 m. gegužės 6 d. Kaune už spausdinimą katekizmų lietuvių ir lenkų kalbom, praneša LKB Kronika Nr. 53. Apie jį žinių daugiau nėra, dingę be žinios.

42. PRANAS ZAKŠAUSKAS. Iš Lietuvos gauta žinia minint, kad jis nuteistas 15 metų į griežto režimo lagerį, paleidimo data nežinoma. Jo lagerio adresas: 618810

Permkaya obl. Chusovskoy rayon, st. Vsesvetskaya, uchr. VS - 389/35, USSR.

43. ZEIMAVIČIUS, gimęs 1910

m. Nuteistas 25 metams į griežto režimo lagerį už lietuvių tautinę veiklą, paleidimo data nežinoma. Jo lagerio adresas: 618810 Permskaya obl. Chusovskoy rayon, st. Vsesvetskaya, uchr. VS - 389/33, USSR.

44. ROMAS ŽEMAITIS, jam nuvykus 1984. 11. 12 į karinės prievolės komisariatą tuojau buvo sumintas ir pakaltintas už aktyvią religinę veiklą, per Vėlinės suorganizuotą procesiją į kapines. Jis buvo teisiamas šiemet kartu su kun. Kas tyčiu Matulioniu sausio 17-18 dienomis Vilniuje ir gavo du metus bendro režimo lagerio. Jo nutrenktoji vieta į katorgą dar nežinoma.

VĖL KUNIGO MIRTIS LIETUVOJE

Balandžio 14 d. staiga mirė Lazdijų dekanas, Leipalingio klebonas prelatas Kostas Ambrasas, gimęs 1922. 8. 10, kunigu išventintas 1945. 4. 20. Paladotas gimtinėje parapijoje Sasnavoje. Šio mėnesio 29 d. būtų minėjęs Kunigystės 40 metų sukaktį. Buvo vienas veikliausių ir įtakingiausių Vilkaviškio vyskupijos kunigų, buvo išrinktas į Vyskupijos Kunigų Tarybą, pakeltas į prelatus. Jo netekimas yra didelis nuostolis Lietuvos Bažnyčiai.

LRTV

Sutvirtink, Viešpatie, Šventosios Dvasios dovanomis

PADEKĄ REIŠKIANČI

Kai Vyskupas užbaigia Sutvirtinimo Sakramentą - jis kalba prasmingą psalmės maldą: “Sustiprink, Viešpatie, tai - ką esi padaręs mumyse”. Ši malda yra ypač prasminga ir mums - mūsų Ganytojui užbaigiant didįjį Sutvirtinimą - šių metų Gavėnios rekolekcijas per visas lietuvių misijas - išblaškytas po plačiąją Australiją.

Tad sutvirtink, Viešpatie, ir mumyse tą vyskupo perteiktą maldos ir atgailos dvasią - ypač tą kant-

rybės ir meilės dvasią, kuria dvelkė mūsų Ganytojas, kad brolis broli labiau mylėtume, kad savo tikėjimą brangintume - ypač nestatytume jo pajuokai tūlų apsišaukusių apaštalais.

Australijos lietuvių sielovados kunigų ir visų nuoširdžių tikinčiųjų vardu norėčiau perduoti tą džiaugsmingos padėkos dvasią, kad taip veikiai ir noriai priėmėt mūsų pakvietimą, kad nepabūgote tolimos kelionės, o ypač, kad sutikote paskirti Jums taip brangų laiką - visą 1985 metų Gavėnią, o net

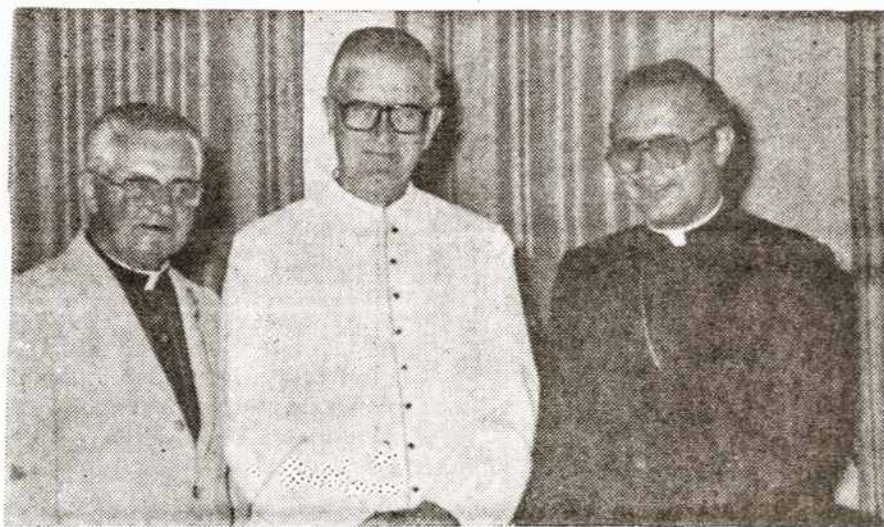
kartu ir švęsti neužmirštas Vėlykas Sydnėje.

Visi mes pajutome, kad su atvira širdimi ir meile priėmėt ne tik mūsų sielų skundus, bet ir mūsų problemas ir išgyvendamas apgaubt savo ramybės ir meilės dvasia.

Su Jumis atsisveikinant - galiu užtikrinti, kad tai nėra atsiskyrimas, kad tai per septynias savaites belankant Australijos lietuvių yra pasiektas nuostabus širdžių ir sielų vienybės - o ypač broliškumo ir meilės jau nenutraukiamas ryšis su Jumis, mūsų Brangus Ganytoja! — Australijos Lietuvių katalikų Sielovados vardu,

Kun. Petras Butkus

Sydnėjaus lietuvių kapelionas

Laisvojo pasaulio lietuvių vyskupas Paulius Baltakis OFM, lydimas prelado Petro Butkaus, Didįjį Ketvirtadienį aplankė Sydnėjaus arkivyskupą Edward Clancy - St. Mary's katedros klebonijoje.

Foto: Pr. Sakalausko

— Į Vakarus pabėgęs Estijos Komjaunimo Centro Komiteto narys ir Teisingumo ministerio asistentas Valdo Randopere tvirtina, kad “Lietuviai religingi, tiki į Dievą, turi labai tvirtą Katalikų Bažnyčią. Estija neturi tvirtos Bažnyčios, nors daugelis jaunuolių vėl pradėjo eiti į bažnyčią, tuomi protestuodami prieš sovietinę valdžią. Tačiau ten nėra tvirtos tikėjimo, kuris suvienytų žmones”. Savo liudijimą pateikia Londono biuletenyje “Soviet Nationality Survey”. Jo liudijimu, kad iš trijų Pabaltijo tautų, lietuviams geriausiai sekasi apsaugoti savo tautinę kultūrą. — Sovietinė sistema susikompromitavo ir žmonės nebelaikia pagerėjimo.

ELTA

pieriaus stokos, nepajėgė patenkinti pareikalavimo.

Kad aiškiau skaitytojais susipažintų su K. Wojtylos kūryba bandysiu (nors ir paviršutiniškai) peržvelgti bent kelias jo poetas bei dramas.

Poemos ilgokos. Kompozicija sudėtinga. Beveik visos suskirstytos į kelias dalis su pavadinimu, o tos dalys vėl skirstosi į trumpesnius eilėraščius, bet mintis jungiasi.

Eiliavimo forma įvairi: ilgesni, vienodų eilučių posmai kartais staiga subyra į lengvučius fragmentus - epinis pasakojimas išsiveržia poetišku grožiu. Žodynas vaizdingas, spalvingas. Beveik kiekvienoje poemoje rasime grožiu spinduliuojančių gabalėlių, švelnių išsireiškimų vaizduojant gamtą, kalbant apie šv. Mergelę, vaiką, išimylėjusią mergaitę ar sugniužusį neišsprendžiamose problemose intelektualą.

Pirmieji dar vos pradėdantį poeto stud. Karolio eilėraščiai - anoniminiai - buvo spausdinami karmelitų ordeno leidžiamame žurnale “Glos Karmel”.

1950 m. “Tygodnik Powszechny” atspausdino poemą “Giesmė apie skaidrųjį vandenį” — Andriaus Jevien slapyvardė - kur pagal šv. Jono evangeliją vaizduojamas Kristaus

susitikimas prie Jokūbo šulinio su samariete. Ciklas 8-nių neilgų poemų: žmogus, kuris pajėgs peržvelgti vandens paviršių, pajėgs pažvelgti į daiktus ne kasdienybės prasmėje, bet daugelyje atspindžių: kaip samarietė apšviesta Kristaus žodžių suprato, jog yra ir gyvenimo vanduo.

Toliau aprašo Kristaus pasikalbėjimą su apaštalais ir paskutiniame eilėraštyje samarietė prisimena susitikimą su Kristumi ir vidinis džiaugsmas išsiveržė giesme.

Poema “Motina” sukurta 1950 m. pop. Pijui XII paskelbus šv. Marijos dangun paėmimo dogmą. Toje poemoje apmąstoma šv. Mergelės kaip motinos dieviškoji ir žemiškoji paslaptis ir šv. Jono Krikštytojo misija.

1. Šv. Marija po Kristaus dangun įžengimo, likusi viena, ilgisi savo Sūnaus ir prisimena Kristaus vaikystę: erdvės skaidrybėje Ji mato ir jaučia toluomoje mažų gatvelių ramybę ir girdi kūdikišką savo sūnelio balsą. Su nuostaba prisimena apreiškimo paslaptį ir vėl pergyvena tą spindintį jausmą, kai ji priima Dievo žodį - Kūdikis, kuris yra Jos, yra ir Dievo Sūnus. Jis yra Jos kūno vaisius, bet Jo šviesa ir didybė yra ne iš Jos - bet Dievo.

2. Šv. Jono Krikštytojo pasikalbėjimas su

šv. Marija apie jam Dievo skirtos misijos išsipildymą:

“Aš esu Jonas žvejys. Nieko nėra manye, kad mane mylėtų.

Aš tebelaukiu ant ežero kranto, žvyras girgžda po mano kojomis - ir, staiga - Jis”.

Kalba apie Kristaus dovaną žmonijai — šv. Komuniją, per kurią Jis liko sąryšyje su žmogumi.

Trečiojoje dalyje šv. Marija mąsto apie savo mirties valandą, laukia ir džiaugiasi, nes mirtis sujungs Ją vėl su Sūnumi. Supranta savo didžią paskirtį! Dievo Motina ir visų žmonių Motina.

Sekanti poema “Mintis - keista erdvė” yra labiausiai filosofinė: tiesos ieškojimas, gyvenimo konfliktas su tiesa bei dažnai sunki problema, kai žmogus atsistoja prieš tiesą: ar priimti - sutikti su ja ar atmesti, nes ji kliudo jo interesams.

Aiškina, jog natūralus, su žemės jėgomis, gamta susijęs žmogus aiškiau suprato visas žmogiškąsias minčių susikryžavimo painiavas ir sugebėjo jas išnarplioti. Pavyzdys - Biblijos Jokūbas, kuris ir be žodžių ar aiškinimų jautė tiesos prasmę ir labiausiai susikomplikavusioj problemoj.

(Bus daugiau)

SVAJONĖS - SENSACIJA!

Svajonių premjerinis koncertas buvo sensacija! Svajonių koncertą pristatė VI Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Organizacinis Komitetas, ir jis skiriamas Kongresui išgarsinti bei lėšų jam suteikti. Koncertas įvyko Meib. Lietuvių Namuose balandžio 21 d., 2.30 val. po pietų. Svajonės - tai trys jaunos lietuvaitės - Virginija Bruozytė, Birutė Kymantienė, Zita Prašmutaitė, ir du jaunuoliai - Eugenijus Baltutis ir Arūnas Bruožys, kurie susibūrė dainuoti ir muzikuoti, gas troluoti po Australiją Jaunimo Kongresui paremti, kuris įvyks Australijoje.

Niekas nesitikėjo koncerto atliktu su tokio profesiniu meistriškumu iš šios mėgėjų grupės. Svajonės tikrai užkerėjo Melbournio lietuvius. Jie ir ausį ir akį žavėjo. Jie sugebėjo klausytojams pulsą pagreitinti, ir ašarą išspausti, ir kvapą atimti ir suteikti didelį dvasinį pasigėrėjimą. Reikėjo ten būti, kad suprastum, nes žodinis aprašymas negali atstoti tų nuostabių gyvų išpūdžių, kuriuos Melbournio žiurovai išgyveno.

Ižanginį žodį tarė Henrikas Antanaitis, Kongreso Organizacinio Komiteto pirmininkas. Programos pranešėjas - Saulius Varnas. Jis iš karto šiltai nuteikė publiką savo gera išvaizda ir aiškia, gražia lietuvių kalbos tarsena.

Sauliui išnykus, atsidaro užuolaidos ir lauktosios Svajonės sužiba prieš akis. Mergaitės visos trys ilgomis balto atlaso suknelėmis, perjuostomis mėlyno šilko kaspinu, primena pavasario žiedus. Vyrai šventiškai elegantiški su juodais kostiumais. Virginija su Birute due tą dainuoja prie mikrofonų scenos viduryje, Zita gyvai palydi pianinu iš kairės, o vyrai lione, iš dešinės - Eugenijus prie būgnų, Arūnas su gitara. Pirmieji numeriai skambūs, ritmingi, linksmi, apie jaunystę, meilę, pavasarį.

Po to išgirstame Virginiją dainuojančią solo porą Gorbulskio dainų: Volungėlė ir Saulėlydis. Jei kas prisimena Australijoje kadaise gastroliavusią solistę Ščiukaite, prišimins jos dainą apie volungę. Štai dabar mes turime savo nuosavą Ščiukaite - Virginiją Bruozytę. Manau, kad neklystu sakydama, kad Virginijos gražus balsas ir laikyvena scenoje suteikia gal net didesnę pasigėrėjimą negu mums girdėtos prityrusios solistės.

Liaudiškai koncerto daliai mergaitės nešioja tautinius rūbus, ir apsieina be garsiakalbių, kaip ir pridera tokio žanro dainoms. Čia Birutė atlieka dvi dainas iš nebeatmenamų laikų - "Vilijona" ir seną raudą, mirusio vyro apgailestaviimą. Ji mus perkelia į gilią senovę ir ne vienam ašarą išspaudžia.

Sekantis duetas "Mėtaujėlė", pie menų sutartinė, taip pat iš senų laikų. Jis atliekamas labai dramatiškai. Neaiškinsiu kaip, kad nesugadinčiau išpūdžio būsimiems Svajonių koncertų žiurovams. Tegū ir jiems būna staigmena.

Seka dar kelios liaudies dainos.

Rašo: Jieva Ariene

Viena vis gražesnė už kitą. Prie dainelės "Gale lauko toli" prisijungia Zita savo švelniu altu, darniai papildydama sopranus.

Tada vėl duetai, tik gitara palydimi. "Gimtinės padangės" paliečia širdies stygas savo mintimis: "...Kaip pašautas paukštis... kaip sužeistas aras... po svetimu dangum... kaip trokstu numirt nors tevyinės laukuos..." Šiuo baigiasi pirmoji programos dalis. Zmonės ploja, kiek tik gali ir aprasotomis akimis skirstosi pertraukai.

Kai atsidaro iš naujo užuolaidos, žmonės stačiai kvapo netenka. Koks žavus vaizdas prieš akis! Scenos viduryje, tartum deivė, stovi gražuolė Virginija su raudono aksomo suknele, auksu papuošta. Jos apranga ir plaukų šukuosena, priedui ir po kojomis paklotais persiškais kilimais, sudaro devyniolikto šimtmečio saliono vaizdą. Pianistė Zita ir priderintai apsirengusi, tam saus brokado sijonų su juodo aksomo bliuze. Virginija dainuoja Leharo "Vilija" anglų ir lietuvių kalbomis. Skamba, ir atrodo taip gražiai, jog negalima atsisigėrėti. Suberto "Upėtakis", taip pat iš tų laikų, taip pat nuostabiai nuskamba.

Dabar Birutės Kymantienės eilė žmonėms kvapą atimti, ir ji tai padaro, ir dar kaip! Ji pasirodo su dramatiška juoda atlaso ir brokado suknele ir ilgais žibantiomis auskarais. Nors tai kontrastas prieš Virginijos romantišką raudoną aksomą, tai taip pat yra tų laikų mados, ir labai gerai atrodė jos abi kartu. Kartu jos atliko keturius duetus su garsiakalbiais ir pilna instrumentine palyda. Dainos gražios, jaudinančios, kaip "Trys berželiai", kurioje berželiai liūdi kario, gulincio Lietuvos laukuose, arba "Plaukia sau laivelis", kuri vyresniosios kartos klausytojams priminė nepriklausomybės laikus, kai su šia daina būdavo pradedamos ir užbaigiamos radijofono programos.

Po šių jausmingų, liūdnų bet gražių numerių pasikeičia orkestro tempas ir atsiduriame kabarete. Įeina Birutė nuogais pečiais, raudona gėlė plaukuose, žavingos gražuolės rolėje, ką ji atlieka, lyg tam gimusi. Ji padainuoja "Paryžiaus tango", ko niekas negalės greitai užmiršti. Birutė atlieka dar vieną estradinį numerį "Prisimink", kurio publika lieka visai užburta.

Pranešėjas Saulius trumpai išterpia išreikšdamas Jaunimo troškimą išlaikyti lietuviškumo ugnį ir kovoti už Lietuvos nepriklausomybę, nes "Lietuviais esame gimę, ir lietuviiais norime likti".

Paskutinėje koncerto dalyje mergaitės nešioja stilizuotus tautinius rūbus. Ant baltų suknelių su lietuviškai išsiuvinėtomis rankovėmis jos dėvi bordo spalvos aksomo liemenes, susegtas auksine peteliške. Dainuoja šiuolaikines dainas,

prie kurių išismaginusi publika ima ploti į taktą. Paskutinei dainai nuaidėjus publika triukšmingai išreikalauja biso, ir vėl biso, ir vėl...

Svajonės yra įdainavusios plokštelę, kurią buvo galima vietoje užsisakyti. Tikimasi, kad plokštelė bus išleista birželio mėnesį.

Koncerto ruošia rūpinosi visa eilė kompetentingų asmenų iš jaunimo tarpo. Madas suprojektavo ir pasiūvė Dalia Antanaitienė, režisavo Danutė Levickienė ir Birutė Prašmutaitė, o viską koordinavo Aldona Butkutė. Kiti talkininkai surašyti programoje, kurią galima išgyti atsilankius į Svajonių koncertą.

Nueikite į Svajonių koncertą, kada jis įvyks jūsų mieste, ir pasakykite, ar sutinkate, kad tai yra sensacija.

Prie Melbournio koncerto paruošimo taip pat prisidėjo:

Pranešėjas - Saulius Varnas, muzikantai - Eugenijus Baltutis (bugnai) ir Arūnas Bruožys (gitara), šviesos efektai - Petras Kružas ir Algis Karazija, garso efektai - Petras Aras ir Viva Alekna, plakatų suprojektavimas - Faustas Sadauskas, bilietų pardavėjas - Andrius Vaitiekūnas, bilietų priėmėjos - Loretta Mackevičiūtė - Piggot, Lina Pranckūnienė ir Alison Lipkevičiūtė, programų pardavėjos - Eglė Klupšaitė, Ona Silaitė ir Gaila Zemaitytė, plokštelių užsakymus priima - M. Sodaitienė ir F. Sadauskas, kilimą parūpino a.a. Algio Vaitiekūno firma "Cosmos".

A T I T A I S Y M A S

Balandžio 19 d. Tėviškės Aidų nr. 15 ALB Krašto Valdybos sekretorius V. Baltutis, paliesdamas Tėviškės Aidų N 8 tilpusioje Vasario 16 minėjimo Adelaidėje korespondencijoje sakini - "Šie abu abiturientai buvo apdovanoti Australijos Lietuvių Fondo ir Adelaidės Lietuvių Sąjungos dovanomis", rašo: "Tikrumoje abiturientai buvo apdovanoti Australijos Lietuvių Fondo ir ALB Krašto Valdybos skiriama rašyt. Pulgio Andriušio dovanomis. Būsime dėkingi, jei šią klaidą atitaisysite Tėv. Aiduose".

Betgi V. Baltutis, "tikrumoje" bandydamas atitaisyti vieną "klaidą", padaro kitą - nes Adelaidės Lietuvių Sąjungos lituanistinė premija tikrai buvo įteikta vienam iš dviejų abiturientų per Vasario 16 minėjimą Adelaidėje. Tie abu abiturientai laimėjo kelias premijas: Irena Petkūnaitė - Adelaidės Lietuvių Sąjungos, o Andrius Dunda - ALB Krašto Valdybos Pulgio Andriušio vardo ir Australijos Lietuvių Fondo premijas.

Su pagarba,

P. Bielskis - Adelaidės Lietuvių Sąjungos Inc. pirmininkas

RELIGINIAME GYVENIME

= Popiežiškoji žmonių pagalbos organizacija "Cor Unum" - Viena širdis - Sventojo Tėvo pavedimu per praėjusį vasario mėnesį suteikė pagalbos nelaimių ištiktiems žmonėms už 170.000 dolerių. Pagalba suteikta nuo žemės drebėjimų nukentėjusiems žmonėms Argentinoje ir Čilėje, potvynių ištiktiems gyventojams Brazilijoje, alksantiems Etiopijoje, Ugandoje prisiglaudusiems pabėgėliams, nuo ciklono nukentėjusiems Fij saloje. Tarybos fondui lėšas parūpina viso pasaulio tikintieji.

= Užsienio spaudos agentūros pranešimu, Lvovo mieste Ukrainoje suimtas Ukrainos Bažnyčios ir jos tikinčiųjų teisėms ginti komiteto pirmininkas Vasiliev Kobryn. Šiam pagrindyje veikiančiam komitetui Kobryn vadovauja nuo 1982 m. Pernai komitetas pradėjo leisti Ukrainos Katalikų Bažnyčios Kroniką, kurios aštuoni numeriai jau yra pasiekę Vakarus, pranešdami faktus apie žiaurios tikinčiųjų persekiojimus.

= Popiežius Jonas Paulius II gegužės mėnesį aplankys Olandiją, Belgiją ir Liuksemburgą. Šventąjį Tėvą sutiks Europos Parlamento pirmininkas prancūzas Pierre Pflimlin ir kiti aukšti pareigūnai. Čia Popiežius pasakys kalbą, kreipdamasis į Europos valstybių bendruomenei vadovaujančius asmenis, Europos Parlamento narius ir į Diplomatinių korpusą.

= Popiežius Jonas Paulius II kovo 24 d. aplankė Italijos erdvių komunikacijos centrą Telespazio, maždaug 100 kilometrų į pietryčius nuo Romos. Ten Popiežiaus laukė apie 15.000 ūkininkų, pramonės darbininkų, amatininkų, tarnautojų. Telespazio centre dirba 200 darbininkų ir yra vienas didžiausių pasaulio erdvių telekomunikacijos centrų. Pasveikintas darbininkijos atstovų, popiežius čia kreipėsi į darbininkų minią, ir drauge į visą pasaulį šešiomis kalbomis, kai su šiuo centru buvo tiesioginiai susijungusios 20 kraštų radijo ir televizijos stotys. Popiežius tarė, kad darbas yra pagrindinis žmogaus gyvenimo žemėje bruožas. Žmogus yra Dievo atvaizdas ir todėl, kad iš savo Kūrėjo gavo įsakymą apvaldyti žemę ir joje viešpatuoti. Atlikdamas šią užduotį, žmogus atspindi paties pasaulio Kūrėjo veiklą.

= Čilės sostinėje Santiago arkivyskupas Juan Francisco Fresno visiem klebonam pasiūstų laiškų, kurio tekstą valdžia uždraudė skelbti, įspėja, jog tie asmenys, kurie išpažįsta katalikų tikėjimą ir dalyvauja valdžios baudose prieš visuomenę, bus ekskomunikuojami. Čilės vyskupai pakartotinai pasmerkė valdžios sugriežtintas priemones prieš masines žmonių demonstracijas, reikalaujant Čilėje atstatyti demokratinę santvarką.

KUNIGO PRANO VASERIO JUBILIEJUS

Kunigystės 45 metai, amžiaus 70 metų, 35 metai kaip tarnauja Melbournio Lietuvių parapijai atvykęs 1950. III. 4.

IŠKILMINGA JUBILIEJINĖ VAKARIENĖ

Melbournio Lietuvių Namuose gegužės 25 d. šeštadienio vakare 7 val.

Pakvietimai po \$ 15, išgyti pas Parengimų vadovą Juozą Keblių sekmadieniais prie bažnyčios iki gegužės 19 d. Kviečiame visus į mūsų Klebono Jubiliejų!

ALK Federacijos Valdyba ir Parapijos Taryba

Vyskupą Paulių Baltakį OFM išlydint į Ameriką. Nuotraukoje matyti dalis Sydnėjaus ateitininkų - V. Burokas, Ekscelencija Vyskupas, Ed. Lašaitis, Jadvyga Burokienė, prelatas P. Butkus.

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Kun. Prano Vaserio Jubiliejinio pagerbimo pakvietimai gaunami sekmadieniais prie bažnyčios pas Juozą Keblį, asmeniui dabar tik \$ 15, į tą sumą įeina ir bendra sudėtinė dovana. Paskubėkim pakvietimus įsigyti iki gegužės 19 d.

Gegužinės pamaldos sekmadieniais tuoj po lietuviškų pamaldų, šeštadieniais 6 val. Lietuvių Namų koplyčioje.

Gyvojo Rožančiaus nariai gegužės mėnesį meldžiasi, kad Marijos meilė ir pamaldumas vis stiprėtų mūsų lietuvių tarpe Lietuvoje ir tremtyje. Gegužės 4 d., šeštadienį, 6 val. Lietuvių Namų koplyčioje šv. Mišios už mirusius narius, Gegužinės pamaldos ir visų brolių narių susirinkimas, - praneša vadovas Leonas Padgurskis.

Cepelinų vakarienė gegužės 4 d., šeštadienį, 7 val., bus paruošti cepelinai Baro patalpose. Bus ir nuotaikinga programa, dainuos jaunieji Bruožiai. Visus cepelinų mėgėjus kviečia Tautos Fondo Rėmėjų būrelis.

Motinos Dieną minėsime sekmadienį gegužės 12 dieną iškilmingomis pamaldomis. Lietuvių Namuose po pietų 2.30 val. iškilmingas minėjimas, kurį ruošia mūsų Parapijos Sekmadienio mokykla. Visi kviečiami dalyvauti Motinos Dienos pagerbime!

Mirė Rindzevičiūtė Laima, 33 m., vėžiu, balandžio 27 d. Rožančius balandžio 30 d. 7 val. Mulqueen Laidotuvių koplyčioje 820 Sydney Rd. Coburg. Laidotuvių pamaldos šv. Jono bažnyčioje gegužės 1 d.

10.30 val. ir palydėta į Fawknor kapines.

Džiugo Tunto sueiga Lietuvių Namuose gegužės 4 d. šeštadienį 12.30 val. Po šios sueigos vyks Skautininkų sueiga pas v.s. Danutę Čižauskienę.

Socialinės Globos Moterų Draugija širdingai dėkoja Karių Ramovei už suteiktą nuolaidą perkant Draugijos globojamiems Atvelykio pietus.

Soc. Globos Moterų D-ja Melb.

Pensininkų Sąjungos Valdyba praneša: gegužės 7 d., antradienį, 12 val. Lietuvių Namuose šaukiamas metinis susirinkimas, tai ypatingai laukiami visi į šį svarbų susirinkimą.

Lietuvių Enciklopedijos papildomąjį 37-įjį tomą norintieji užsisakyti kreiptis į F. Sodaitį, 28 Argyll St. Chadstone 3148, tel. 569 9578, sekmadieniais - spaudos kioske arba bibliotekoj. Užsakymą kiek galima greičiau atlikti.

F. Sodaitis

TĖVIŠKĖS AIDŲ prenumeras Melbourne prieš ir po lietuviškų pamaldų priima Parapijos Kiosko vedėjas F. Sodaitis. Jam galima įteikti skelbimus, pranešimus, užuojautas, padėkas ir per jį apsimokėti.

Sūnus ieško tėvo Viktoro Milūno, kuris tarnavo Lietuvos kariuomenėje, grojo orkestre. Buvo gimęs Marijampolėje, vedęs Viktoriją Vaičekauskaitę. Žinantieji apie jo likimą pranešti sūnui šiuo adresu: Romualdas Milūnas, 18 Telta Cres. Corio Vic. 3214.

SVAJONĖS

KONCERTUOJA

Perthe gegužės 12 d., sekmadienį, Lietuvių Namuose 6 val.
Sydneyje gegužės 26 d., sekmadienį Lietuvių Klube 3 val.
Canberroje gegužės 30 d., ketvirtadienį Lietuvių Klube 8 val.
Hobarte birželio 1 d., šeštadienį 7 val.
Adelaidėje birželio 15 d., šeštadienį, Lietuvių Namuose 7 val.
Bilietai kainą suaugusiems \$ 6, vaikams iki 14 m. \$ 3.

VI PL Jaunimo Kongreso Org. Komitetas

SYDNEJAUS LIETUVIŲ PARAPIJOS MOKYKLOS

BALIUS

gegužės 25 d., šeštadienį, 7 val. vak.

LIETUVIŲ NAMUOSE BANKSTOWNE

Programoj: "SVAJONES".

Prašome daug nesvajoti, o užsisakyti vietas.

Bilietai \$ 6, pensininkams ir studentams \$ 4.

PABALTIEČIŲ JAUNIMO JONINIŲ, DAINŲ IR ŠOKIŲ

S V E N T Ė

Camberwell Civic Hall

Gegužės 10 d., penktadienį, 7.45 val. vakare.

Bilietai užsisakyti pas Dalią Antanaitienę, tel. 857 7248

Rengėjai

V. ir A. Žemaičių vedybinė sukaktis

Vincas ir Antanina Žemaičiai atšventė vedybinio gyvenimo 30 metų sukaktį. Vaisės vyko Melbourne Lietuvių Namuose. Skambėjo Ilgiausių Metų, o taip pat buvo eilė kalbų ir sveikinimo laiškų bei telegramų, net viena telegrama iš Lietuvos.

Vincas Žemaitis, ALK Federacijos Valdybos pirm. ir jau ilgus metus dirbęs Federacijos Valdyboje.

Antanina Katalikių Moterų Draugijoje, o taip pat Parapijos chore.

Duktė Gailutė (dešinė) jau dirba sekretore. Vida (kairė) dar studentė La Trobe universitete.

MELBOURNAS

DAINŲ VAKARONĖ

Dainos Sambūris Lietuvių Namuose balandžio 28 d. vakare surošė savo naujų dainų Vakarone. Programą pradėjo Sambūrio pirmininkas Kęstutis Lynikas, pasveikinęs susirinkusius gausiu dalyvavimu, nes prie staliukų šventiškai pasipuošusių jau buvo netoli poros šimtų. Programą per mikrofoną pranešinėjo Dr. Arūnas Staugaitis. Pirmiausiai iškviėtė sopranus ir altus. Prie šių choristų pirmąjį kartą chore pasirodė ir patys jauniausieji: Raimundas Bruožis, 13 m., Tomas Aras, 12 m., Rita Bruožytė 10 metų. Diriguojant Birutei Prašmutaitei, Moterų choras padainavo Armoniką ir Girią. Prisijungę tenorai ir bosai. Jie vieni padainavo Medžiotoją ir Dainą apie vestuves. Mišrus choras, kuriam dirigavo Danutė Levickienė, atliko irgi puikiai skambančias dainas apie mūsų brangią žemę Lietuvos ir Einu per žemę. Deklamaciją, chorui niūniuojant, jautriai perdavė Emilija Šeikienė. Kitoje dainoje duetu pasirodė Aldona Baltrūnienė ir Bronė Staugaitienė.

Šių nuostabių gražių dainų koncertas baigtas trim humoristinėm dainom: Čirvir bam, Šaltysius ir Dili - dilia, ar kaip kitaip, kur chorui dainuojant vienas po kito solo humoristiniu posmeliu įsijungė vienas po kito visi choristai, neaplenkiant nei pačių jauniausiųjų. Dainoms akompanavo pianinu pasikeisdamos abi dirigentės. Po kiekvienos dainos gausūs plojimai reiškė klausytojų susižavėjimą ir choro dainų vertinimą. Tur būt nei viena kita kolonija nemoka savo chorą taip pagerbti ir pareikšti padėką kaip Melbourne lietuviai!!!

Visus dalyvius choristės aptaravo skania vakariene, sekė šokiai. Šokių pertraukomis visi džiaugėmės choro atliktomis gražiomis dainomis, kurios pakėlė mūsų ūpą ir pasididžiavimą lietuviška daina.

PD

SKAUTAI AKADEMIKAI

Skautų Akademikų Melbourne skyriaus sueiga vyko šv. Jurgio šventėje - balandžio 23-čią Parapijos Namuose. Skyriaus pirm. Fil. Algimantas Žilinskas visus pasveikino šia švente, sueigai pirmininkauti pakvietė Fil. Antaną Bakaitį. Skyriaus pirmininkas pabrėžė pareigos jausmą ne vien tik sueigose dalyvauti, bet ir visur pasirodyti sąžiningu pareigų atlikimu. Jis perskaitė ką tik gautą telegramą iš Amerikos: du skyriaus nariai pakelti į paskautininko laipsnį, tai vicepirm. Andrius Vaitiekūnas ir Loreta Čižauskaitė. Jie abu skautininko Įžodį duos gegužės 4 d. po Tunto sueigos vyksiančioje Skautininkų sueigoje pas v.s. Danutę Čižauskienę. Pašnekesį apie šv. Jurgį pravedė Fil. kun. Dr. Pr. Dauknys. Tai diena, kai visame pasaulyje skautai ir skautės randa valandėlę susikaupę pagalvoti, kad skautybė nėra tik pramoga, ji nemažai iš mūsų reikalauja, prisimenam Skautų Įžodį ir Įstatus, ne todėl, kad kitu laiku būtų kas pamiršęs, bet kad tai yra labai svarbus dalykas. Geriau mirk, bet duoto žodžio nesulaužyk! Taip Skautybė auklėja jaunimą rimtam gyvenimui ir sąžiningam pareigų atlikimui.

Buvo aptarta organizaciniai reikalai, jais gyvai domėjosi Virginija Bruožytė, Rasa Baltutytė, Andrius Vaitiekūnas ir kiti. Pareigingumo pavyzdys vis lieka Fil. Vytas Vaitkus, kuris į sueigas pirmasis atvyksta, nors jam kelio iš Macedon netoli 100 kilometrų. Numatyta suruošti tautinių dalykų parodėlę Kariuomenės šventės ar kita kuria proga.

PD

Mūsų Rėmėjai

Tėviškės Aidų Rėmėjų prenumeratas prisiuntė: \$ 70 V. Adomavičius, po \$ 60 I. Bindokas, K. E. Guoga, M. Lingienė, K. Puodžiūnienė, \$ 50 M. Kunigiškienė, po \$ 40 J. Jakomas, J. Krutulius, P. Morkūnas, J. Skimbirauskas, po \$ 35 E. Eskirtienė, A. Latvys, O. Petravičienė, po \$ 30 L. Braniška, P. Butkys, A. Grigaitis, J. Gudelienė, J. Jankevičius, Iz. Jonaitis, A. Kalvaitienė, L. Kemežienė, R. Kurlavičius, Br. Leitonas, O. Leverienė, V. Norkus, J. Perlibachas, M. Petronis, S. Prosinskienė, A. Rakštelis, Rita Rakūnas, Sof. Savickienė, Dr. S. Statkus, H. Stošius, Tallat-Kelpša, S. Tamašauskas, P. Tamos, S. Tamulevičius, E. Tugaudienė, J. Valaitis.

Kitos aukos: \$ 100 V. Grigonis, \$ 100 kun. V. Volodka, po \$ 50 L. Čekas, V. Stagis, \$ 40 B. Starinskienė, po \$ 25 B. Gasiūnas, V. Zemaitis, po \$ 20 M. Breneizerienė, E. Eskirtienė, V. Narušienė, Tautos Fondo Atstovybė Sydney, po \$ 15 A. Augustinavičius, A. Grikelis, po \$ 10 S. Gendrenas, K. Lynikas, Ona Skirkienė, \$ 8 V. Morikys, \$ 5 H. Vilkas, \$ 4 J. Šverbas, po \$ 1 P. Dargis, J. Daubaras.

Nuoširdžiai dėkojame visiems rėmėjams ir aukotojams.

Metai jau įpusėjo, bet dar geras

ketvirtadalis visų skaitytojų dar neapmokėjo šių metų prenumeratos, tai kas nors turi padengti jų skolą, nes skolon iš fabriko neduoda popieriaus, kainuoja spausdinimas ir paštas nepriima laikraščio persiuntimo, jei iš karto nesumokama. Tad prašome visų skaitytojų be delsimo apsimokėti prenumeratą. Kas keičia adresą, tai pridėti bent vieną dolerį, nes adreso matrica dar daugiau kainuoja. Kas nori pakvitavimo, pridėti pašto ženklą atsakymui.

ALK Federacijos Valdyba

MELBOURNAS

JAUNIMUI !

Gegužės 3 d., penktadienį, visas lietuvių jaunimas yra kviečiamas atvykti į Lietuvių Namus, kur Jaunimo Sąjunga ruošia daugiakultūrinę kavinę. Dalyvaus ir estų, latvių, ukrainiečių jaunimas. Pradžią 7.30 val. vakare. Ši kavinė yra proga visam 4 tautybių jaunimui susipažinti. Rengia —

Australijos Liet. Jaunimo Sąjunga

ŠAULIAI !

Gegužės 5 d. DLK Vytenio šaulių kuopa Melbourne šaukia eilinį kuopos narių susirinkimą Lietuvių Namų bendruomenės menėje, pradžia 2.30 val. Darbotvarkėje: kuopos veiklos apžvalga, pirmininko žodis ir valdybos narių pranešimai. Diskusijos dėl pranešimų ir tolimesnis kuopos veiklos gairių nustatymas.

Valdyba

SYDNEJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWN (TEL. 708 1414)

Klubo valandos:

Pirmd., trečiad., ketvirtad. - - - - - 5 — 10 val.
ANTRADIENIAIS KLUBAS UŽDARYTAS
Penktadieniai - - - - - 5 — 11.30 val.
Šeštadieniai - - - - - 2 — 12.30 val.
Sekmadeniai - - - - - 12.30 — 10 val.

VALGYKLA VEIKIA:

Trečiad., ketvirtad., penktad., ir šeštad. nuo 6 val.
Sekmadeniai - - - - - nuo 1 val.

Skanus ir pigus valgis KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ NUO 5.30 iki 8 val. ŠVEDIŠKAS STALAS - SMORGASBORD
Kaina tik \$ 3. Kviečiame visus.

Seimos šventės, gimtadieniai ar kas panašaus, kodėl ne Lietuvių Namuose? Kodėl nepasiteirauti? Skambinkite 708 1414.

LIETUVIŲ LAIDOJIMO BIURAS

FUNERALS OF DISTINCTION PTY. LTD.

17 RAILWAY PDE.

FAIRFIELD, NSW.

Tel. 724 5408. Veikia visas 24 valandas per parą.

TIKROS KATALIKŲ LAIDOTUVĖS

Mes tikime, kad mūsų uždavinys yra ne tik laidotuves sutvarkyti profesionaliai ir ramiai, bet taip pat suprasti ir pagerbti suinteresuotų žmonių jausmus ir užtikrinti, kad laidotuvių sutvarkymas yra prasmingas ir tinkamas.

Tobin Brothers Pty. Ltd. Funeral Directors.

North Melbourne: 189 Boundary Rd., 3051. 329 6144
Frankston: 232 Cranbourne Road, 3199. 789 6766
Glenroy: 111 Wheatsheaf Road, 3046. 306 2044
Malvern: 1382 High Street, 3144. 509 4720
Noble Park: 505 Princes Highway, 3174. 546 7644

ADELAIDĖ

PABAIGTUVĖS

Balandžio 13-tą Adelaidės Liet. pensininkų klubas surengė Lietuvių Namuose savo metinės veiklos pabaigtuves - vakaronę. Nepaisydami nei lietaus ir nei kokių negalių, apie 90 asmenų panorė pasilinksinti, pasikviesdami ir savo pažįstamus, dar nepriklausančius klubui.

Kazimieras Kaminskas maloniai pasitiko savo svečius prie įėjimo, kiekvieną nuveddamas prie jau iš anksto užsakyto stalo. Vaisės buvo suneštinės, o vašvandeniniai mie-lo Petro Andrijaičio bei ginčų paduodami iš baro pagal ištroškusiujų kišenės pageidavimą.

Jonas Jankūnas - vakaro muzikantas savo elektroninės muzikos akordeono ansambliu uoliai kute-no mūsų ausis ir teko pakilti šokiui. Ir šokome! Vis užmesdami akį į savo pažįstamus, pasidžiaugdami ir pasidžiaugdami. Gi muzikantui buvo visai nesunku išraištyti Ratelį, kurį pravedė dar labai guvus Dumčius bei duoti progos Miegočiui norėti ir Pono katinėlį pabarti.

Loterijos fantų staliukas buvo sklidinai pripildytas! Ar ne pusvalandį truko, kol visi laimingieji buvo patenkinti? Visgi, net dėl penketos blokiukų vilties išslydo iš kišenių.

Šios vakaronės naujovė buvo jaunimo pakvietimas dalyvauti veltui, kai senimas turėjo pakloti \$ 3, kad jaunimas šiuo pakvietimu nepasinaudojo, tai irgi ne pirmas kartas, kad taip padarė. Kai dažniau pasitaikys tokie panašūs pakvietimai, manau, jaunimas pradės suprasti abipusę reikšmę ir atsisakys taip lengvabūdiškai žiūrėti į jiems rezervuojamą salės sparną. Organizuotas jaunimas supranta senimo rolę b-nėje ir savo rolę ryšiuose tarp generacijų. Gi visuomeniškai kalbant, be jaunimo visos pastangos yra tuščios, o be senimo - jaunimo išdas liks tuščias.

Ačiū Adelaidės pensininkų klubui už jų visuomenišką sąmonę. Iš tikrųjų, jie geri kaip tikri seneliai!

Elena Bulienė

LIETUVIŲ RADIO VALANDELES

ADELAIDĖ 5EBI - FM šeštadieniai nuo 9 v. iki 10 v. ryto.

CANBERRA 2XX ketvirtadieniai 7.30 val. vak.

MELBOURNE 3EA sekmad. 11 val. ryto, pirmad. 6.30 val. p.p.

SYDNEY 2EA šeštadieniai 10-11 val. prieš pietus.

BRISBANE kiekvieną ketvirtadienį 5.30 - 6 val. vak.

PERTH 6NR kas trečią antradienį 6.30 val. vak.

NAUJI LEIDINIAI

Aušra Nr. 42 (82), Lietuva 1984 m. balandis. Numeris skiriamas Šv. Kazimiero 500 metų mirties jubiliejui.

Aušra Nr. 43 (83), Lietuva 1984 m. birželis. Turinyje: Neleisti žūti tautai! Blaivybės sąjūdis, SOS! Per siaubingas audras Lituanika skrenda. "Kronika" gyva! Svarbiausioji pozicija, Pagonybės nostalgija. Žinios. (Šie abu paskutiniai Aušros numeriai tik dabar pasiekė laisvąjį pasaulį).

Krivulė, Nr. 40, lapkritis 1984. Vakarų Europos Lietuvių Sielovados leidinys, spausdinama neperioidiškai. Redaktorius kun. Br. Liubinas, techninė redaktorė Dr. Barbora Vileišytė Romoje.

Kronikos Balsas Nr. 6. Dvimėseninis žurnalas, leidžiamas Lietuvos Kronikos Sąjungos, 6825 So. Talman Ave. Chicago Ill 60629, USA.

Lituanus 1985 m. Nr. 1, anglų kalba žurnalas išėina kas ketvirtis metų meno ir mokslo klausimais iš kelti Pabaltijo valstybes, ypatingai Lietuvą. Šios laidos redaktorius prof. Antanas Klimas su 10 redaktorių kolegija. Tarp kitų mokslinių darbų pateikiama kun. Pr. Daukno Daktaro laipsnio disertacijos santrauka. Lituanus, 6621 S. Troy, Chicago Ill 60629, USA. Metams \$ 10.

Besikeičianti Bažnyčia, Vytautas Bagdanavičius MIC. Įvadas į II Vatikano Susirinkimo nutarimus. Marijos Elenos Juškenės leidinys, Čikaga, 1985. Turinys: Besikalbanti Bažnyčia, Liturginis perversmas Bažnyčioje, Nauja liturgija naujoje Bažnyčioje, Romano Guardini apie liturgijos reformos pavojus, Ar keičiasi Šv. Sakramento mokslas, Altoriaus bendruomenė - pasauliečio vieta Bažnyčioje, pranašiškoji pasauliečio pareiga, pasauliečių ir dvasiškosios dialogas ir kt. Knyga didelio formato, įrišta drobės viršeliais, psl. 83.

MELBOURNAS

LIETUVIŠKOJI KNYGA

Šaltinių Bibliotekai gauta: "Directory of Materials in Languages others than English held by Public Libraries and Ethnic Community Organisations in Victoria 3rd Edition". Melbourne Library Council of Victoria 85. Henryk Lowmianski "Studia nad dzielami Wielkiego Księstwa Litewskiego, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, seria Historia Nr. 108 — 1983. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos studija, kuri šalia daugiakultūrinių literatūrinių šaltinių naudojami ir M. Daukšos, Z. Ivinskio, K. Avižonio, V. Kojalavičiaus, A. Salio, K. Bugos ir kt. istoriniais bei kalbiniais šaltiniais; įvadas anglų ir vokiečių kalba. Gauta per Adolfą Vaičaitį: Yolanda Vaičaitis "Essay de lecture psychanalytique de l'oeuvre de O. V. de L. Milosz, Berne 80. Aukojo I. Matuzonis \$ 10. Knygų A. Pelenaus kienė. Nuoširdus ačiū aukotojams.

J. Mikštas

Bibliotekos Vedėjas